

**BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE
KARARNAMELERDE DEĞİŐIKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN**

KANUN NUMARASI

: 5335

KABUL TARİHİ

: 21/4/2005

YAYIMLANDIĐI RESMİ GAZETE

: TARİH: 27/4/2005 SAYI: 25798

YAYIMLANDIĐI DÜSTUR

: TERTİP: 5 CİLT: 44

AKADEMİK

5335 SAYILI KANUN

MADDE 30

PROF. DR. LEVENT AKIN

MADDE 30- Cumhurbaşkanı tarafından (...) ¹ atanan veya görevlendirilenler, Türkiye Büyük Millet Meclisince yapılan seçimler sonucunda görev verilenler ile yükseköğretim kurumlarının öğretim üyeliklerine ve Sağlık Bakanlığının tabip ve uzman tabip kadrolarına yapılacak atamalar hariç olmak üzere, herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emeklilik veya yaşlılık aylığı alanlar, genel bütçeye dahil dairelerin, katma bütçeli idarelerin, döner sermayelerin, kefalet sandıklarının, sosyal güvenlik kurumlarının ve bütçeden yardım alan kuruluşların kadrolarına açıktan atanamazlar. Diğer kanunların bu fıkraya aykırı hükümleri uygulanmaz.²³

Herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emeklilik veya yaşlılık aylığı alanlar bu aylıkları kesilmeksizin; genel bütçeye dahil daireler, katma bütçeli idareler, döner sermayeler, fonlar, belediyeler, il özel idareleri, belediyeler ve il özel idareleri tarafından kurulan birlik ve işletmeler, sosyal güvenlik kurumları, bütçeden yardım alan kuruluşlar ile özel kanunla kurulmuş

¹ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 199 uncu maddesiyle bu fıkarda yer alan “atananlar, Başbakan tarafından atananlar, Bakanlar Kurulu kararı veya müşterek kararnameyle” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

² 21/1/2010 tarihli ve 5947 sayılı Kanununun 18 inci maddesiyle, bu fıkarda yer alan “yükseköğretim kurumlarının öğretim üyeliklerine” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve Sağlık Bakanlığının tabip ve uzman tabip kadrolarına” ibaresi eklenmiş ve metne işlenmiştir.

³ 29/6/2011 tarihli ve 644 sayılı KHK'nin 37 nci maddesiyle, bu fıkarda yer alan “Cumhurbaşkanı tarafından atananlar,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Başbakan tarafından atananlar,” ibaresi eklenmiş ve metne işlenmiştir.

diğer kamu kurum, kurul, üst kurul ve kuruluşları, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bunların bağlı ortaklıkları ile müessese ve işletmelerinde ve sermayesinin %50'sinden fazlası kamuya ait olan diğer ortaklıklarda herhangi bir kadro, pozisyon veya görevde çalıştırılmaz ve görev yapamazlar.

Diğer kanunların emeklilik veya yaşlılık aylığı almakta iken emeklilik veya yaşlılık aylıkları ve/veya diğer tazminatları kesilmeksizin atanmaya, çalıştırılmaya veya görevlendirilmeye izin veren hükümleri ile 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun ek 11 inci maddesine göre 1.1.2005 tarihinden önce alınmış Bakanlar Kurulu kararları uygulanmaz.

Bu maddenin ikinci ve üçüncü fıkra hükümleri,⁴⁵

- a) Cumhurbaşkanlığına seçilenler,**
- b) Cumhurbaşkanı yardımcılığı veya bakanlığa atananlar,**
- c) Yasama Organı üyeliğine seçilenler,**
- d) Mahalli idareler seçimleri sonucuna göre görev alanlar,**
- e) Sadece toplantı veya huzur ücreti ya da hakkı ödenen görevleri yürütenler ile yönetim ve denetim kurulu üyeliği ücreti karşılığında görevlendirilenler,**
- f) Yaş haddini aşmamış olmaları kaydıyla her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ders ücreti karşılığı ders görevi verilenler (üniversitelerde ders ücreti karşılığı ders görevi verilenler hakkında yaş haddini aşmamış olmaları kaydı aranmaz.),**
- g) Vakıf üniversitelerinde görev alanlar,**
- h) Özel kanunlarında veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde emeklilik veya yaşlılık aylığı kesilmeksizin çalıştırılma veya görev yapma hakkı verilenlerden Cumhurbaşkanı tarafından (...)⁴ atanan veya görevlendirilenler ve Türkiye Büyük Millet Meclisince yapılan seçimler sonucunda görev verilenler,**

⁴ 29/6/2011 tarihli ve 644 sayılı KHK'nin 37 nci maddesiyle, bu fıkranın (h) bendinde yer alan "Cumhurbaşkanı tarafından atananlar," ibaresinden sonra gelmek üzere "Başbakan tarafından atananlar," ibaresi eklenmiştir.

⁵ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 199 uncu maddesiyle 30 uncu maddenin dördüncü fıkrasının (b) bendinde yer alan "Dışarıdan Bakanlar Kurulu üyeliğine" ibaresi "Cumhurbaşkanı yardımcılığı veya bakanlığa" şeklinde değiştirilmiş, (h) bendinde yer alan "Özel kanunlarında" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde" ibaresi eklenmiş ve aynı bentte yer alan "atananlar, Başbakan tarafından atananlar, Bakanlar Kurulu kararı veya müşterek kararname ile" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

- i) 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 60 ıncı maddesinin (a) fıkrası uyarınca Yasama Organı üyeliğinin bitiminden sonra öğretim üyesi olarak atanmış olanlar,
- j) (Ek: 31/10/2016-KHK-678/20 md.; Değiştirilerek kabul: 1/2/2018-7071/20 md.) 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun ek 36 ncı maddesi kapsamında istihdam edilen ihtiyat pilotlar ile Millî Savunma Bakanlığı ve bağlı birimlerinde personel ve askeri öğrenci temin faaliyetine yönelik hizmetlerin yürütülmesi için görevlendirilen emekli subay ve astsubaylar,
- k) (Ek: 17/4/2017-KHK-690/34 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7077/30 md.) 18/3/1924 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanununun 74 üncü maddesine göre görevlendirilen güvenlik korucuları,
- l) (Ek:28/7/2024-7524/27 md.) Türkiye Cumhuriyeti'nin taraf olduğu 1949 tarihli Cenevre Sözleşmeleri ve bu sözleşmelerin 1977 tarihli ek protokolleri gereği, savaşta ve barışta uluslararası yardımları yürütmekle mükellef özel hukuk tüzel kişiliğini haiz kamuya yararlı dernek olan Türkiye Kızılay Derneği ile bu derneğe ait veya bağlı işletmelerde çalışanlar, Hakkında uygulanmaz.
- (Ek fıkra: 10/1/2013-6385/2 md.) İkinci fıkraya göre emeklilik veya yaşlılık aylığı kesilenlerin sigortalılıklarının sona erdiği tarih yazılı istek tarihi kabul edilerek ilgili sosyal güvenlik kanunlarına göre aylıkları yeniden bağlanır.

AÇIKLAMA

Düzenlemede, esasen iki konuya yer verildiği görülmektedir. Bunlardan ilki, herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emeklilik veya yaşlılık aylığı alanların, bazı kadrolara açıktan atanmalarına engel olmaktadır. Bunların hangileri olduğu da madde içinde sıralanmıştır.

Maddede düzenlenen diğer konu, emeklilik veya yaşlılık aylığı alanların yeniden çalışmaya başlamaları halinde aylıklarının kesilmesidir.

Anılan söz konusu iki sınırlandırıcı düzenleme dışında, bunlara ilişkin istisnalara da madde içinde yer verilmiştir. Dolayısıyla 30.maddede, hem kadrolara açıktan atanabilecekler olanlar, hem de aylıkları kesilmeksizin belirlenen kadro, pozisyon veya görevde çalıştırılabilecekler olanlar da sıralanmıştır.

Esasen 30.maddede yer alan bu iki konu, birbirinden bağımsız niteliktedir. "Açıktan atama" ve "yeniden çalışmaya başlamak sebebiyle yaşlılık aylığının kesilmesi", farklı amaca hizmet eden düzenlemelerdir. O sebeple farklı madde-

lerde de düzenlenebileceği halde aynı maddede yer almaları, bir takım karışıklıklara sebep olabilmektedir. Nitekim yargıya intikal eden bazı olaylarda yüksek mahkeme, açıktan atama engeli ile aylığın kesilmesinin farklı şeyler olduğunu belirtmek zorunda kalmıştır. Çünkü düzenlemede, açıktan atama engeli getirilen kurumlar ile görev alınması halinde aylığın kesilmesine neden olacak kurumların kapsamı, (çakışan üçü) dışında birbirinden farklıdır⁶.

Esasen 5535 sayılı yasayla 30.madde düzenlemesi, daha önce aynı içerikle bütçe kanunu içinde yer almıştır. Ancak bu konunun bütçe kanunu ile düzenlenemeyecek olduğu anlaşılınca, 5535 sayılı yasanın 30.maddesi ile ayrıca düzenlenmesi uygun görülmüştür. Bu süreç, yüksek mahkemenin konuya ilişkin kararında şu şekilde açıklanmıştır⁷:

“... Uyuşmazlığın yasal dayanağı; 5277 sayılı 2005 Mali Yılı Bütçe Kanununun 25. maddesinin (f) fıkrasının ikinci ve üçüncü paragrafları ile 5335 sayılı Yasanın 30/2. maddesidir. 01.01.2005 tarihinde yürürlüğe giren 5277 sayılı Bütçe Kanununun 25. maddesinin (f) fıkrasının ikinci ve üçüncü paragrafları “... Her hangi bir sosyal güvenlik kurumundan emeklilik veya yaşlılık aylığı alanlar bu aylıkları kesilmeksizin; genel bütçeye dahil daireler, katma bütçeli idareler, döner sermayeler, fonlar, belediyeler, il özel idareleri, belediyeler ve il özel idareleri tarafından kurulan birlik ve işletmeler, sosyal güvenlik kurumları, bütçeden yardım alan kuruluşlar ile özel kanunla kurulmuş diğer kamu kurum, kurul, üst kurul ve kuruluşları, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bunların bağlı ortaklıkları ile müessese ve işletmelerinde ve sermayesinin %50’sinden fazlası kamuya ait olan diğer ortaklıklarda her hangi bir kadro, pozisyon veya görevde çalıştırılmaz ve görev yapamazlar. Diğer kanunların emeklilik veya yaşlılık aylığı almakta iken emeklilik veya yaşlılık aylıkları ve/veya diğer tazminatları kesilmeksizin atanmaya, çalıştırılmaya veya görevlendirilmeye izin veren hükümleri ile, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun ek 11. maddesine göre alınmış Bakanlar Kurulu kararları 2005 yılında uygulanmaz.” düzenlemesini içermektedir. Bütçe Kanunu ile yapılan bu düzenleme sonrasında kanun koyucu; bütçe kanunlarına bütçe ile ilgili hükümler dışında hiçbir hüküm konulamayacağına ilişkin Anayasa’nın 161. maddesi hükmünü gözeterek, bütçe kanunlarında yer almaması gereken hükümlerin temizlenmesi amacıyla çıkardığı 27.04.2005 tarihinde yürürlüğe giren 5335 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 29. maddesi-

⁶ Genel bütçeye dahil daireler, katma bütçeli idareler ve döner sermayeler söz konusu olduğunda; Herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emeklilik veya yaşlılık aylığı alanlar, bu kurumların kadrolarına açıktan atanamazlar; Her hangi bir sosyal güvenlik kurumundan emeklilik veya yaşlılık aylığı alanlar bu aylıkları kesilmeksizin, bu üç grup kurumun her hangi bir kadro, pozisyon veya görevinde çalıştırılmaz ve görev yapamazlar.

⁷ Yarg.10.HD. 1.7.2014,3300/16200

nin (c) bendi ile; 5277 sayılı Kanununun 25. maddesinde yer alan hükmü yürürlükten kaldırmış, ancak, aynı düzenlemeyi anılan kanununun 30. maddesi ile yeniden getirmiş ve bu madde 27.04.2005 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Diğer taraftan, 5277 sayılı Kanununun 25. maddesinin Anayasaya aykırılığı iddiası ile açılan dava sonucunda, 28.12.2005 gün 2005/146-105 sayılı kararla; anılan maddenin (f) fıkrasının ikinci ve üçüncü paragraflarının Anayasaya aykırı olduğuna ve iptaline karar verilmiş, aynı yönde yapılan başka bir başvuru üzerine de anılan mahkemenin 29.11.2005 gün 2005/6-93 Sayılı kararı ile 5277 sayılı Yasanın 25. maddesinin (f) fıkrasının, 21.4.2005 günlü 5335 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 29. maddesinin (c) fıkrasıyla yürürlükten kaldırıldığına ve 25. maddenin (f) fıkrasına yönelik Anayasaya aykırılık iddiasına ilişkin konusu kalmayan istemler hakkında karar verilmesine yer olmadığına hükmedilmiş, aynı düzenlemeyi içeren 5335 sayılı Kanununun 30. maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarının Anayasaya aykırılığı iddiasıyla açılan dava sonucunda ise 03.04.2007 gün 2005/52 Esas 2007/35 Karar Sayılı hükümle, anılan kanun maddesinin Anayasaya aykırı olmadığına ve iptal isteminin reddine karar verilmiştir.

01.10.2008 tarihinde yürürlüğe giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 105. maddesinde sayılan uygulanmayacak hükümler arasında 5335 sayılı Kanununun 30. maddesinin yer almaması, Anayasanın 153. maddesinin *'iptal kararları geriye yürümez'* hükmünü içermesi karşısında; her hangi bir sosyal güvenlik kurumundan emeklilik veya yaşlılık aylığı alanların, bu aylıkları kesilmeksizin her hangi bir kadro, pozisyon veya görevde çalıştırılmayacakları ve görev yapamayacaklarına dair düzenlemenin 01.01.2005 tarihinden başlamak suretiyle yürürlükte olduğunun kabulü gerekir. Anılan yasal düzenlemeye aykırı biçimde çalışılması durumunda; çalışanların, fiilen çalıştıkları dönemdeki emeklilik veya yaşlılık aylıklarının Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından kesilmesi ve yersiz aylıkların istirdadı söz konusu olacaktır⁸.

5947 Sayılı Üniversite ve Sağlık Personelinin Tam Gün Çalışmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un... 18. maddesi ile 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun, 'Cumhurbaşkanı tarafından atananlar, Bakanlar Kurulu kararı veya müşterek kararnameyle atanan veya görevlendirilenler, Türkiye Büyük Millet Meclisince yapılan seçimler sonucunda görev verilenler ile yükseköğretim

⁸ Kararda belirtildiği üzere, YHGK'nun 27.05.2009, 21-168/218; 01.12.2010,10-586/615; 06.04.2011, 2010/21-726/ 2011/68; 05.10.2011, 10-476/584; 21.03.2012, 10-20/235 sayılı kararlarında da aynı ilke benimsenmiştir.

kurumlarının öğretim üyeliklerine yapılacak atamalar hariç olmak üzere, herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emeklilik veya yaşlılık aylığı alanlar, genel bütçeye dahil dairelerin, katma bütçeli idarelerin, döner sermayelerin, kefalet sandıklarının, sosyal güvenlik kurumlarının ve bütçeden yardım alan kuruluşların kadrolarına açıktan atanamazlar. Diğer kanunların bu fıkraya aykırı hükümleri uygulanmaz.’ şeklindeki 30. maddesinin birinci fıkrasına ‘yükseköğretim kurumlarının öğretim üyeliklerine’ ibaresinden sonra gelmek üzere ‘ve Sağlık Bakanlığının tabip ve uzman tabip kadrolarına’ ibaresi eklenmiş ise de; bu düzenleme, Kanunda sayılan bazı kadrolara açıktan atanmaya ilişkin olup, aylığın kesilmesine dair davanın yasal dayanağı değildir.

Yukarıda yapılan açıklamaların ışığında, gerek 01.01.2005 tarihinde yürürlüğe giren 5277 sayılı Kanunun 25.maddesiyle getirilip, 5335 sayılı Kanunun 30.maddesinin yürürlükte olduğu dönemde de açıkça sürdürülen çalışma yasağına karşın davacının 30. maddenin 2. Fıkrasında belirtilen işyerlerinde çalışmasını sürdürmesi açıklanan yasal düzenlemelere aykırı olacağından, 1479 sayılı Kanun kapsamında aldığı yaşlılık aylıklarının kesilmesine ilişkin Kurum işleminde isabetsizlik yoktur. Zira aile hekimliği müessesesi, özel kanunla kurulmuş bir kamu kurumu niteliğinde olup (24/11/2004 tarihli, 5258 sayılı, Aile Hekimliği Pilot Uygulaması Hakkında Kanun), aynı zamanda bütçeden yardım alan bir kuruluş niteliğine haizdir. Zira sözleşmeyle çalıştırılan aile hekimine, hizmet verdiği merkezin kira, elektrik, su, yakıt, telefon, internet, bilgi-işlem, temizlik, büro malzemeleri, küçük onarım, danışmanlık, sekreteryaya ve tıbbi sarf malzemeleri gibi Aile Hekimliği Uygulama Yönetmeliğinin 19 uncu ve 20 nci maddeleri ile belirlenen asgarî fizikî ve teknik şartların devamına yönelik giderleri için, her ay tavan ücretin % 50’sinin, Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanan illerin satın alma gücü paritesi puanı ile çarpımı sonucuna göre bulunacak tutarda ödeme yapılır. Aile hekimliği pozisyonunun, sözleşmeli aile hekimi bulunmaması nedeniyle boş olması durumunda, bu ödeme müdürlüğün döner sermayesine aktarılır ve birimin giderleri müdürlüğün döner sermayesinden karşılanır (Aile Hekimliği Uygulaması Kapsamında Sağlık Bakanlığınca Çalıştırılan Personele Yapılacak Ödemeler ile Sözleşme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik). Ayrıca aile hekimleri, 5335 sayılı Kanunun 30. maddesinin 2. fıkrasının istisnalarını içeren 4. fıkrada sayılanlar arasında da yer almamaktadırlar... davalı Kurum vekilinin bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır...”

Yüksek mahkemenin söz konusu kararına, yaşlılık aylığı almakta olan hekimin, aile hekimi olarak görev yapması nedeniyle yaşlılık aylığının kesilmesi gerektiği yönünde bir karşı oy eklenmiştir. Söz konusu karşı oyda şu gerekçelere yer verilmiştir;

“...Davadaki uyuşmazlık, 1479 sayılı Kanun kapsamında yaşlılık aylığı almakta olan hekimin, aile hekimi olarak görev yapması nedeniyle yaşlılık aylığının 5335 sayılı Kanuna göre kesilip kesilemeyeceği hususundadır. Daire çoğunluğu, Kurumca kesilen yaşlılık aylığının yerinde olduğu görüşündedir. Bu görüşe aşağıdaki nedenlerde katılmamaktayım. Ülkemizde işsizlik oranlarını yüksek olması, devletin yeni istihdam alanları oluşturması amacına yönelik olarak bazı yasal düzenlemeler yapılmıştır. 5335 sayılı Yasanın 30. maddesi bu amaca yönelik bir yasal düzenlemedir. 5335 sayılı Kanununun 30/1 fıkrasında, herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emeklilik veya yaşlılık aylığı alanlar, genel bütçeye dahil dairelerin, katma bütçeli idarelerin, döner sermayelerin, kefalet sandıklarının, sosyal güvenlik kurumlarının ve bütçeden yardım alan kuruluşların kadrolarına açıktan atanamazlar denilerek emekli olanların yeniden çalışmaları kısıtlanmıştır. Ancak ülkemizdeki hekim açığı ve ihtiyacı nedeniyle yasa, 30.1.2010 tarihinde Resmî Gazetede yayımlanan 5947 sayılı Yasa ile değiştirilmiş ve emekli olanlar Sağlık Bakanlığı tabip ve uzman tabip kadrolarına açıktan atanabilir hale gelmiştir. 5335 sayılı Yasanın 30/2. fıkrasında ise, yaşlılık aylığı alanların, genel bütçeye dahil daireler, katma bütçeli idareler, döner sermayeler, fonlar, belediyeler, il özel idareleri, belediyeler ve il özel idareleri tarafından kurulan birlik ve işletmeler, sosyal güvenlik kurumları, bütçeden yardım alan kuruluşlar ile özel kanunla kurulmuş diğer kamu kurum, kurul, üst kurul ve kuruluşları, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bunların bağlı ortaklıkları ile müessese ve işletmelerinde ve sermayesinin %50’sinden fazlası kamuya ait olan diğer ortaklıklarda herhangi bir kadro, pozisyon veya görevde çalıştırılmaları halinde aylıklarının kesileceği düzenlenmiştir. Öncelikle, aile hekimliği statüsününün 30/2. fıkrası kapsamında olup olmadığı irdelenmelidir. 5258 sayılı Aile Hekimliği Pilot Uygulaması Hakkında Kanununun 3. maddesinde Sağlık Bakanlığının, uzman tabip, tabip ve sağlık personelini sözleşmeli olarak çalıştırmaya yetkili olduğu belirtilmiştir. Aynı maddede sözleşmeli olarak çalışmaya başlayanların daha önce bağlı oldukları sosyal güvenlik kuruluşları ile ilişkileri aynı şekilde devam ettirebileceği, önceki durumları çerçevesinde tedavi yardımlarından yararlanmaya devam edecekleri belirtilmiştir. Aile Hekimliği yönetmeliğinin 18. maddesine göre, aile hekimleri, sağlık hizmetlerine yardımcı olmak amacıyla ebe, hemşire, sağlık memuru, tıbbi sekreter gibi ilave sağlık hizmetleri personeli ile güvenlik, temizlik kalorifer, sekreteryaya vb. hizmetler için ferden veya müştereken personel çalıştırabileceği düzenlenmiştir. Aile hekimliği müessesesi genel bütçeden yardım alan bir uygulamadır ancak Sağlık Bakanlığı yaptığı sözleşmeyle ile hekimlerden hizmet almaktadır. Hekimler, sözleşme gereği sağlık hizmeti sunmakta, bunun karşılığı belli bir ödenek almakta ancak yardımcı personel ücretlerini, bina kirası ve sağlık merkezinin işletilmesi ile ilgili yakıt, temizlik, güvenlik ve diğer giderleri bu ödemenin için-

den kendisi karşılamaktadır. Sağlık Bakanlığı, özel hastanelerden de sağlık hizmeti satın almaktadır. Burada aile hekimleri kendi adına bağımsız çalışan statüsündedir ve çalıştırdığı personelin ise işverendir. Nitekim Dairemizin 31.3.2014 tarih 2013/19993 E. 2014/7249 sayılı kararında aile hekimi işveren sayılmıştır. Açıkta atanma izni ancak Sağlık Bakanlığı kadrolarına atanmadır. Bu şekilde tekrar atanırsa 5335 sayılı Yasaya göre aylığı kesilebilecektir. Aile hekimliği ise Sağlık Bakanlığı kadrosu değildir. Dairemizin hizmet tespiti davalarında kabul ettiği gibi aile hekimleri kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar statüsündedir. 5258 sayılı Yasanın 3. maddesinde aile hekimlerinin önceki durumları çerçevesinde tedavi yardımlarından yararlanmaya devam edeceği belirtilmiştir. Bu yasaya göre aile hekimlerinin önceki durumu yani yaşlılık aylığının da devam etmesi gerekir ki tedavi yardımlarından yararlanabilsin. Yukarıda açıklanan nedenlerle davacının yaşlılık aylığının kesilmesine ilişkin Kurum işleminin iptali gerektiği ve yerel mahkeme kararının onanması düşüncesinde olduğumdan sayın çoğunluğun görüşüne katılmıyorum.”

Karar konu olayda da görüldüğü üzere, 30.maddenin önemli etkisi, yaşlılık aylığı alırken çalışanların aylığının kesilmesinde kendini göstermektedir. Nitekim Yargıtay, serbest çalışan hekimin emekliliği ardından yaşlılık aylığı almaya başladığını, bu durumda aile hekimliği yapması halinde aylığının kesilmesi gerektiğine karar vermiştir. Daire çoğunluğuna göre, aile hekimliği müessesesi, özel kanunla kurulmuş bir kamu kurumu niteliğindedir ve aynı zamanda bütçeden yardım alan bir kuruluş niteliğine sahiptir. Yine daireye göre, aile hekimleri, 5335 sk.'nun 30/2'de yer alan istisnalar arasında da yer almamaktadır.

SGK, emeklilik-yaşlılık aylığı almakta olanların yeniden çalışmaları halinde aylıkları kesip kesmeyeceğın, değerlendirirken, sigortalının sosyal güvenlik statüsünde bir değişiklik olup olmadığını dikkate almaktadır. Konu SGK'nın 2020-22 Sayılı Genelge'sinde açıklanmaktadır. Buna göre;

“...Herhangi bir sosyal güvenlik statüsünden gerek müstakilen gerekse müşterek hizmetler üzerinden 2829 sayılı Kanun uyarınca aylık bağlanmasından sonra

-aylığı bağlanan statü ile ilgili göreve girilmesi nedeniyle emekli aylığı kesilen ve bu statüde prim-kesenek ödemeye başlayanlar ile

-herhangi bir nedenle istekleri üzerine emekli aylığı kesilen ve ilgili statüde prim ödemeye başlayanların,

daha sonra bir başka sosyal güvenlik statüsüne tabi göreve girmeleri halinde, aylık bağlamaya esas alınan süre de dahil hizmetlerin tamamı birleştirilecektir. Bu durumda hizmet birleştirilmesi yapılabilmesi, müstakil veya müşterek hizmetler üzerinden aylık bağlandıktan sonra, aylığın bağlandığı statüye tabi göreve girilerek, bu statüde prim

kesenek ödemesi, dolayısıyla emekli işleminin ortadan kalkmasına bağlıdır...”

Söz konusu açıklama karşısında, 2008 öncesinde 5434 sayılı yasa kapsamında sigortalı girişi yapılmış olan bir sigortalının⁹, bu girişi ardından 4/a ya da 4/b kapsamındaki çalışmaları ile yaşlılık aylığına hak kazanması ve aylığının bağlanmasından sonra;

1) 4/a'dan yaşlılık aylığı alırken, yine 4/a kapsamında kamuda çalışmaya başlaması halinde 5335/30'da sayılan istisnalar olmadığı sürece aylığı kesilecektir. Ancak bu statüde çalışırken, kamuda 4/c kapsamındaki bir göreve geçmesi halinde, tüm çalışmaları 2829 sayılı yasadaki ilkeler doğrultusunda birleştirilebilecektir. Bu halde son 3.5 yıllık koşulu sağladığında, aylığı 4/c'den bağlanabilecektir¹⁰.

2) 4/b'den yaşlılık aylığı alırken, yine 4/b kapsamında tüm sigorta koluna tabi çalışmaya başlaması halinde aylığı kesilecektir. Ancak bu statüde çalışırken, kamuda 4/c kapsamındaki bir göreve geçmesi halinde, tüm çalışmaları 2829 sayılı yasadaki ilkeler doğrultusunda birleştirilebilecektir. Bu halde son 3.5 yıllık koşulu sağladığında, aylığı 4/c'den bağlanabilecektir.

3) 4/a'dan ya da 4/b'den yaşlılık aylığı alırken doğrudan 4/c statüsünde kamuda çalışmaya başlaması halinde ise 2829 sayılı yasa uygulanmamaktadır. Bu halde önceki aylığı devam eden sigortalı, 4/c statüsündeki çalışması yeni bir aylığa kazandırabilirse bunu ikinci yaşlılık aylığı olarak alabilmektedir.

⁹ 5510 sayılı yasa döneminde uygulanan rejim, yaşlılık aylığı alınırken çalışma halinde aylıkların kesilmesine yönelik olarak kurgulanmıştır. Konuya ilişkin düzenlemeye göre; “...Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra ilk defa sigortalı olan kişilerden yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra; a) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) (...) bendi hariç olmak üzere bu Kanuna göre veya yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında çalışmaya başlayanların yaşlılık aylıkları, çalışmaya başladıkları tarihi takip eden ödeme dönemi başında kesilir... b) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışmaya başlayanlardan aylıklarının kesilmesi için yazılı istekte bulunanların yaşlılık aylıkları talep tarihini takip eden ay başından itibaren kesilir. Bu sigortalılar hakkında bu fıkranın (a) bendi hükümleri uygulanır.” (5510/30-3)

¹⁰ Genelgede konuya ilişkin verilen örnek şudur: Son kez 5510 sayılı Kanunun 4. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalı olan ve yedek subaylık hizmeti ile birlikte müşterek hizmeti üzerinden aylık bağlanan bir sigortalı, tekrar aynı statüde sigortalı olması gereken bir işe girerek tüm sigorta kollarına prim ödemeye başlaması halinde, bağlanan aylığı kesilecektir. Bu durumda prim ödediği son hizmetleriyle daha önce Kanuna tabi geçen hizmetleri de dahil olmak üzere tüm hizmetleri birleştirilecektir. Bu kişinin 5510 sayılı Kanunun 4. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında prim ödemekte iken, Kanuna tabi bir göreve girmesi ve bir süre çalışarak Kanun kapsamında aylığı hak kazanma şartlarını sağlaması halinde Kanuna tabi hizmetleri ile daha önce aylık bağlanan sigortalı hizmetleri ile birleştirilecektir.